

Slovenski Tednik.

Politični in gospodarski list za kmetско ljudstvo.

Izhaja vsak petek.

List velja za celo leto 2 gld. 80 kr., za pol leta
1 gld. 40 kr. — Posamezni list velja 6 soldov.

Uredništvo in opravištvo lista je v „Národní tis-
karni“ v Tavčerjevi hiši „Hotel Europa.“

Domače stvari.

— (Izpod Pohorja) pri Sloven-
ski Bistrici se nam piše: 25. maja (Nova
okrajna cesta. — Vinogradi.) Skoraj
četrti del našega slovenjebistriškega okraja
to so pohorske občine, je brez okrajne ce-
ste. Od mesta gre slaba, pri deževnem vre-
menu celo nevarna občinska cesta do Gor-
nje Bistrice in od tam naprej skozi tinsko
in gornje ložniško občino proti Oplotnici v
konjiškem okraju. Po tej cesti gre ves veliki
promet Sternbergerjevih fužin in razen tega
na leto do 4000 vóz z lesom, deskami in
drvami. En del ceste je uže iz rimskega časa
kaže kamniti tlak in je tako širok, da bi
samo s posipanjem se dal v dober stan spravi-
ti. Opravičena želja ob tej cesti in na Po-
horji ležečih občin je tedaj, da se cesta v
skrb celega okraja prevzame, ker morajo
tudi vse občine za okrajne ceste celega
okraja dosti doplačati. Pa še iz drugega
ozira bi bilo jako koristno za veliki del sl.
bistriškega in bližnjega konjiškega okraja,
da se napravi na podnožji Pohorja redna
okrajna cesta. Odkar je namreč nova že-
lezniška postaja „Slovenska Bistrica“ na
južni železnici med Poličani in Prager-
skem odprta, pride se od mesta do že-
leznice z lahkim vozom v $\frac{1}{4}$ ure, s težkim
v $\frac{3}{4}$ ure; torej je na pol bližje do železnice
kakor poprej. Kar je konjiškega okraja po
in pod Pohorjem od Ogoskega do Oplotnice,
mora zdaj voziti na železnico po velikem
ovinku čez Žiž v Poličane, k čemur je treba
5 do 6 ur s težkim vozom. Ako se pa na-
pravi nova cesta naravnost iz Oplotnice do

Bistrice, pridejo vozniki lahko v 3 do 4
urah do železnice, si tedaj najmanj 2 uri
prihranijo. Kakor slišimo, bodo dotične ob-
čine se obrnile do okrajnih zastopov v Slov.
Bistrici in Konjicah zastran te ceste. Nij
dvomiti, da bi tudi deželni zbor o svojem času
kaj pripomogel.

V vinogradih, kar jih pod Pohorjem
leži, je mraz meseca aprila nekoliko ško-
doval, a to se zdaj več ne pozna. Mladiči
lepo rasto in kažejo dosti grozdčičev. Onstran
Pohorja od Ruš do Lempaha pa je hudo
pozeblo v vinogradih. Gruške so silno polne;
tudi črešnje, slive marelice in breskve. Ja-
belka so še le odevela, upamo da bodo tudi
polna. V binkoštno nedeljo zvečer je za-
čelo deževati, a dež je bil topel in pospešuje
rast.

— (Iz Postojne) se nam piše 25. maja:
Včeraj je bilo zopet po vsakoletni navadi
velikanska množica obiskovalcev naše po
vsem svetu znane postojnske jame tukaj.
Računati se sme ljudstva kar ga je pripeljal
dunajski poseben vlak, dalje poseben vlak iz
Ljubljane, iz Trsta in Reke na blizu 5000.
Ne bode namen teh vrst popisavati veličast-
nost naravnih čudežev, katere hodi k nam
svet občudovat, — saj je malo izobraženih
Slovencev, kateri se niso uže sami tu na
mestu preverili, da se te naravne vzvišenosti
dajo le gledati a ne opisati. Poudarjati
hočem le eno stvar, ki je bila uže večkrat
grajana, a še zdaj nij popravljena. Med
obiskovalci je bilo in je zmirom gotovo vsaj
ena tretjina Slovencev — napisi v jami pak
so samo v italijanskem in nemškem jeziku

narejeni, v našem domačem pa ne. Ta brezobzirnost, to razžaljenje od strani jamskega oskrbnitstva zasluži ostre graje. V naši domači deželi bomo pustili, da se bode samo tujščina šopirala, jezik naših očetov pa ne najde niti tretjega, zadnjega mesta? Mi terjamo, da jamsko oskrbnitstvo to napako do drugega leta popravi.

— (Iz Šoštanja) se nam piše: (Po volitvi. — Okrajna posojilnica. — Škoda po mrazu.) Klerikalni listi s svojo znano nesramno lažnjivostjo napadajo našega spoštovanega notarja gosp. Rapoca, ker je prevzel kandidaturu za slovenjegraški volilni okraj in nas liberalne Slovence. Namesto da bi iskali uzroka propada v svojem taborji in vzlasti v prisiljeni klerikalni kandidaturi Šucovi, spodtikajo „mladoslovencem“, kakor da bi oni zakrivilili slabi izid volitve. Laž je, da gosp. Rapoc zarad tega nij dobil glasa, ker volilci nijso marali za njegovo kandidaturu. G. Rapoc je imel zase veliko večino volilcev iz našega šoštajnskega okraja, kateri bi vsi bili njemu z veseljem svoje glasove dali, ko ne bi on sam v Slovenjem Gradci tikoma pred volitvo jih nagovarjal, naj glasujejo za Šuca, da se glasi ne razcepijo. In to je storil, ker je slavohlepn, intrigantni Šuc vedno trdil, da ima gotovo večino, ako mu pristopijo šoštajnski volilci. G. Rapoc je tedaj imel dovolj rodoljubja, da je rajši odstopil, nego da bi škodoval narodni stvari. Obžalovati je samo, da je tako ravnal, kajti ko bi bil ostal pri svoji kandidaturi, gotovo bi dobil nekaj onih glasov, kateri so sicer narodni bili, a za duhovna Šuca nikakor nijso hteli glasovati. Za svoje res patrijotično ravnanje pa dobiva od teh zagriznenih klerikalcev lažljivo obrekovanje in zasmehovanje. K sreči ti ekscentrični ljudje tudi pri nas vedno bolj izgubivajo in se nahajajo mirno misleči duhovniki kateri sprevidajo, da surovo ščuvanje „Gospod.“ in farovškega lista najbolj škoduje — duhovnim samim. —

Pa pustimo te neprijetne prepire in vrtnimo se k veselejši stvari. Tukaj se

delajo marljivo priprave za ustanovljenje **okrajne posojilnice** v smislu postave od 9. aprila 1873. G. Rapoc in drugi tržani so uže imeli več shodov, da so se o pravilih posvetovali in povabijo na nedeljo 31. maja veljavne može iz cele škalske doline k ustanavljanju občenemu zboru. Tedaj se vendar enkrat uresniči uže tolikokrat izrečena želja in dobimo denarni zavod, kateri se bode tukaj gotovo lepo razvel.

Mraz koncem aprila je tukaj vinograde in sadje hudo poškodoval; vendar smo upali, da se škoda koliko koliko še popravi. Od 14. do 18. maja pa smo zopet imeli slano, da so celo bukvje vse posmojene. Menda je tudi žito poškodovano. Sploh hladno vreme zadržuje vso rast.

— (Iz Cerknice) nam piše naš dopisnik 22. maja. Včeraj, četrtek popoldne so se pripeljali k nam potovaje po planinskem okraji c. k. deželnega načelnika namestnik za Kranjsko gosp. knez Metternich, c. k. deželni sekretar gosp. vitez Vestenek iz Ljubljane in c. k. okrajni komisar gosp. Ratkovski iz Planine v Cerknico v zadevi prestavljenja sodnij. Ogledali so si naš krasni kraj in se menda prepričali, da je Cerknica pripravna za sodnijo, ker ima celo poslopje uže pripravljeno, pri katerem si država 1200 gld. prihrani. Potem so si ogledali tudi naše imenitno jezero, in nazaj pridši so tukaj večerjali in z našimi možmi v zadevi sodnije pomenkovali se. Spremljani od našega deželnega poslanca gosp. Obreza odšli so na kolodvor v Rakek. Tudi v Logatcu in Planini so bili v ravno tej zadevi.

— (Odlikovanje.) C. kr. okrajni glavar g. Josek v Brežicah je dobil Franc-Jožefov red za svoje zasluge pri ovarovanji dežele živinske kuge. — Tudi celjski župan dr. Neckerman je dobil isti red.

— (Z Notranjskega) se nam piše: Slavinska občina je volila 17. t. m. novega župana. Izvoljen za župana je bil z večino glasov Matija Križaj, kateri je ob času volitve za državni zbor glasoval za dr. Razlaga. Smemo se nadejati, da bo tudi za naprej kakor župan glavne županije Sla-

vinske delal na narodno-liberalni podlagi za korist in blagor občine in države. Sploh pa tudi pričakujemo od njega da bi v značajnosti posnemal skozi 40 let bivšega župana Antona Klemenca iz Rakitnika, kateri je posebno pokazal svoj značaj ob času volitve za državni zbor, ker se nij dal pregovoriti nadležnim fanatikarjem, temuč volil je po svojem prepričanju dr. Razlaga.

— (Županom v izgled) postavlja eden naših dolenskih g. dopisnikov gosp. Antona Planinca, župana v Boštanji, kateri vedno vse slovenski uraduje. (Žalibog, da se dan denes to ne „razume še samo ob sebi“, kakor bi se moralo.)

— (Od Zidanega mosta) se nam piše, da se je pol ure od tam tako velikanška skala s hriba utrgala in na železnico zdrsnila, da je brzovlak moral dve uri čakati, da so med tem skalo razstrelili in z železnice odstranili. Nesreče nij bilo nobene.

— (Iz Tolmina) se „S.“ piše, da živi še sedaj tam dvojica, vdovec in vdova, ki sta bila po civilnem zakonu pod mërom Pencinom poročena. Tedaj vendar nij ta civilni zakon taka strašna pošast!

— (Roparji.) O uže v zadnjem listu po „G.“ priobčenem tolovajstvu se nam še piše iz Šmarja pri Celji 21. t. m.: Na noč 18—19 t. m. so ulomili neznani roparji v občini sv. Petra na Medvedevem selu v hišo Ane Žurman, so tam sè silo pobrali 20 cekinov, nekaj druge zlatnine, nekaj srebrnega in papirnatega denarja; dalje špeh, svinjsko meso, ene svilnate rute in nekatere druge reči manje vrednosti. — Kaj še le bo, ker se imamo zaradi škode po mrazu bati slabe letine!

— (Roparsk napad. V pondeljek 18. t. m. so — poroča „Gosp.“ — pri sv. Petru v Medvedovem selu nekoliko premožno pošteno samico Ano Žurman skoro do golih sten oropali. Pridrlo je roparjev da je v hiši in okolo stanù vse mrgolelo. Ana in dekla pravite, da je hudodelnikov bilo kacih 12 če ne še več. Veliko so ugrabili ter uboge ženske hudo obtolkli, ter nepoznani srečno odšli.

— (Predrzen tolovaj.) Iz Cirknega na Goriškem se nam piše: Pred desetimi dnevi prideta na večer dva tujca, še precej dobro oblečena, h kmetu Jeromu v Cerkljanskem vrhu. Vprašata ali bi bilo kaj goved na prodaj. Gospodar Jerom jima reče da zdaj nič, a vendar, ker sta želela, jima gre živino v hlev pokazat. Potem prosita, ker je bilo uže pozno v noč, da bi jima dal prenočišča, kar jima rad dovoli. Po noči ko se vse spat vleže in zaspi, tujca luč prižgeta, zbudita gospodarja in terjata od njega tisoč goldin. ako ne, ga vstrelita. — Gospodar jima pravi, da denarja nema nič pri hiši, pa tolovaja mu ne verujeta, ter hočeta po sili denar. Eden varuje ženo, drugi se pa da peljati z revolverjem v roci po shrambah. Ko v klet prideta se gospodarju posreči, da se tolovaju izmuzne, pokliče naglo posle, a tolovaja med tem časom pete odneseta. Naznanilo se je žandarmeriji, a nij jih mogla izvohati. Kaj se zgodi v četrtek 14. maja. Isti kmet Jerom se je namenil iti v Loko po vino in gre o polnoči v hlev, da bi konjem položil, a kako se prestraši ko ne najde nobenega konja več v hlevu, hitro naznani žandarmeriji a ker je v noči bilo žandarji nijso mogli slediti, toliko so pa vendar izvedeli, da so šli konji ob 4. zjutraj skozi Idrijo. Ti jo hitro krenejo za njimi in še le eno uro od Ipave na Braniški cesti proti Trstu ga doidejo, ko pa tat vidi, da so mu žandarji za petami pusti konje, ter ubeži v hosto. Lovijo ga sicer še, a težko da ga vjamejo. Naši Cerkljanski žandarji, slovenski fantje, izvrstni v vsakem obziru, so konje nazaj prijahali. Pravijo da je bil tat eden tistih, ki sta hotela denar imeti. Sicer se gode nekaj časa sem po naših samotah mnogovrstne tatvine.

— (Iz Cerknega) se nam dalje piše: Pred tremi dnevi je dala komisija izkopati na Bukovem neko ženo ki je uže enajst dni v grobu ležala. — Tašča njena je na sumu, da bi jo bila ostrupila. Kemična preiskava bode stvar razjasnila. — Še zdaj nemamo lepega vremena; orehi so pozeblili in tudi drugo sadje posebno po hribih ne kaže kaj dobro.

— (Iz Griž) pri Celji se nam piše 19. maja: Pri nas se je neka tatovska družba skupaj spravila, katera uže skoz štiri tedne vsak večer naše vinske kleti, kašte, mline in bleve obiskuje in krađe, ne da bi mogli dozdat enega ali drugega teh tatov zasačiti. Pri občinskem predstojniku se je uže več kmetov pritoževalo ali vse zastonj; on se ne zmeni za to. Tako so tudi v Bezovniku pretečeno soboto večer blizu 4 vedre vina ukrali, in ko je drugi dan tukajšnji duhovnik neko novo kapelico žegnat prišel, mu hoče gospodar z vinom postreči — a najde sod prazen. Ali se temu ne da v okom priti? Vprašamo tiste, kateri bi imeli pomagati: Zakaj pa davek plačujemo, če država ne bo skrbela za našo varnost?

— (Utekel je) v Gorici nekakov Slamič, ki je bil na 4 leta teške ječe obsojen. Ker se je namreč v jetnišnici delal bolnega, poslali so ga v bolnišnico. V ponedeljek zjutraj vstal je okoli 2. uri in zmuzal se je skoz prav ozko oknice na dvorišče in čez $\frac{1}{2}$ seženj visok zid na cesto. Dobili ga še niso.

— (Nevihta.) Iz Krškega se nam piše: Nij dovelj da nam je slana uže mnogo upa uničila in nam je le prav slabe letine pričakovati, celo toča skuša našo uže tako revno okolico v še hujši revščino deti. Ravno ko to pišem, pojenja toča ki je celih 8 minut divje sipala in nevihta strašno razsaja. — Pač slaba znamenja za pridnega kmetovalca, ki si v potu obraza komaj svoj kruh pridela. Gotovo je temu i liberalizem kriv, ká-li?

Politični razgled.

Notranje dežele.

Delegacije so v soboto končale svoje delo in zasedanje. V avstrijski in v ogerski delegaciji sta predsednika hvalila to institucijo kot zvezo med državami, ter poudarjala, da sta delegaciji morali po eni strani gledati na uboštvo z davki preobloženega ljudstva, na drugi strani pak sta za vojsko vendar morali dovoliti velike svete, ker to zahteva moč in veljavo skupne države.

Skupni **proračun** kakor so ga delegacije dogovorile, je tak-le: Vsih skupnih

potrebščin za leto 1875 je 107,418.299 goldinarjev torej 3,131.078 gld. manj nego je bilo za 1874 dovoljeno.

Uradna dunajska „**Montagsrevue**“ poroča, da je trgovinski minister od kapitala, ki ga je državni zbor za zidanje gališke in dalmatinske železnice dovolil, tri milijone prigospodaril.

Vnanje države.

Priznanje **španske** republike ostane tudi zanaprej še odprto vprašanje, akopram se večkrat sliši, da je angleška vlada v principu pripravljena republiko oficijelno priznati, a da se še obotavlja, ker so se užu preteklo leto evropske oblasti, gledó tega vprašanja sporazumele. Tudi razmere med italijansko vlado in špansko republiko so jako prijateljske. Vendar se bode italijanska vlada kar se priznanja republike tiče, po drugih ravnala.

Na Španskem pri Bilbau je bil zopet tepež. Karlisti so utrdili gore okoli Arhande ter so od početka res republikance zapodili nazaj. A pozneje so se republikanci obrnili in Karliste dobro namahali ter jih veliko ranili in pobili. — Concha gre proti Estelli, da don Karlosa vjame v tej skalnati pasti. Karlisti ga počakajo ob Ebru.

Papež je zbolel. Tako pravijo telegrami iz Rima.

Pruski deželni zbor je svoje delovanje do malega končal, in se denes najbrže zapre. Postava o upravi izpraznjenih katoliških škofijstev ima te dni dobiti kraljevo sankcijo, ter se potem takoj izvrši v diecezi poznauski. Letošnje seje državnega zbora in pa pruskega deželnega zbora so dale vladi obilen arsenal orožja proti rogobornemu ultramontanizmu, in to orožje bode menda prav obilo rabila proti vednemu svojemu sovražniku. — **P a d r b o r n s k i** škof Martin je kot „slovo“ izdal pastirski list, preden gre sest. Očetom in materam priporoča v tem jako dolgem pismu, naj se trdno drže Petrovega stola, in naj svojih otrok rajši v šolo ne pošiljajo, nego bi jih protestantovskim „najemnikom“ in „roparjem“ v poduk izročevali. Vsaka tretja vrsta jamra o stiskah cerkve, a ob enem ta dostojanstvenik besno vpije na boj proti državi in njenim institucijam. Tedaj sami bi radi stali komu na tilniku, ti božji namestniki, a tega bi se jim niti braniti ne smelo! Da vlada k takemu pismu ne bode molčala, in da ne more in ne sme molčati, umeje se samo ob sebi.

Gospodarske stvari.

Prikazni v naravi.

(Spisuje France Žiher.)

I.

Dež in toča.

Približuje se čas, ko boče človek zlasti kmetovalec polen strahu, ker mu boče gotovo večkrat pretila nevarnost, da bi mu velika povodenj ali toča ne ugonobila tega, s čem se je toliko trudil, s čem bi mogel preživeti sebe, svoje otroke in družino. In res, ne samo kmetovalec, temuč vsaki človek se boji te nesreče. Vendar to so prikazni, proti katerim se človeška moč ne more ustavljati, pač pa človeški um pripomaga, da se nekaterih rečij varujemo ali pa si je konci olajšamo.

Dolžnost človekova je, da se uči naravo spoznavati, da premišljuje, kako se ta ali druga prikazen zgodi, zakaj je tako in ne drugače. Bolj ko se učimo, bolj bomo spoznavali neskončno modrost stvarnikovo, bolj bomo bogu enaki. Ne smemo misliti, da bi bili to le čudeži, kar se v naravi godi, učimo se rajši njihove uzroke spoznati, saj nam je zato dal stvarnik razum, da premišljujemo, kar vidimo.

Da deži, to nij nikakov čudež, temuč zgodi se čisto po naravnem potu. Vsakemu je znano, če na cesti voda stoji po dežji, da sčasoma spremine; pravijo navadno da se posuši ali da jo zemlja popije. In čem topleje je, tem hitreje voda izgine. Nekoliko vode res zemlja popije, a največ se je spremeni v male soparice, katero se vzdigujejo zato ker so lahkeje ko zrak. To je ravno tako, kakor postavimo, da lesa tudi na vodi plava, ker je les lažji od vode.

Domisliti pa je treba, da tri četrti deli naše zemlje so z vodo pokriti, iz vse te vode pa se zmiraj vzdigujejo soparčki v zrak. Ti soparčki se v zraku združijo v male mehurčke in veliko takih mehurčkov napravi megle in oblake. Mi vidimo tudi po zimi pri vsakem dihleji malo meglice, če topel zrak, v hladnej zrak pride, ali če se duri tople hiše odpro. Ravno tako se tudi v zraku oblaki napravijo. Če pa oblaki se pogreznejo iz višjih na nižje, zrake zračne plasti, povečajo se mehurčki; kajti več vodnih soparov se z njimi združi, in nazaduje se naredé k a p l j i c e, katere pa težkeje od zraka padajo proti zemlji in zmiraj večje postajajo.

Ako take kapljice zmrznejo, dobimo točo. Če ravno uže star pregovor pravi, da

toča hude letine ne naredi, vendar nam lahko veliko kvara stori. A odvrniti je ne moremo. Svetujem posestnikom, da bi si posestva zavarovali proti toči pri katerem zavarovalnem društvu, da se saj nekoliko odškodujejo za škodo, katero jim utegne toča napraviti.

(Dalje prih.)

Našim górnikom.

(Piše Blaže Pernišek.)

(Konec.)

Sploh je trtno zasajanje po vrsti bolje, nego pa nepravilno. Istinito veljavo in vrednost te trditve hočem pa z dokazi pojasnovati. Da premnogi górniki, kateri uže zasajujejo po vrsti, ne umejo tega novega načina, o tem sem se po ljutomerskih gorica tudi prepričal.

Istina je, ka so naša trtna plemena uzrok, da prerado gnjije grozdje, toda z roko na srci nam je priznavati, da pomanjkljivost osušnega zraka h gnjilobi jako pomaga. Res je trti in grozdju potrebna nočna in jutranja rosa, toda, ako ta vlaga celi dan obdaja zrelo grozdje, mora ga kmalu napadati plesnoba in gnjiloba. Je-li pa mogoče pomagati grozdju v tem oziru? To je gotovo! Ako imamo po vrsti nasajeno trto, lahko pahne zračna sapa zaduhlost izmej trte po ravnih ulicah. Po takej gorici je grozdje precej po solnčnem vzhodu vsušno, dočim se pa po nepravilno nasajenem vinogradu grozdju neugodni zrak čisto — celi dan mej trto mota. Utegnil bi mi kedo ugovarjati, da po osušnem, prozračnem prostoru grozd ne zori rad. Kedor se s to trditvijo z mano prepira, temu moram v tem oziru nekoliko pritrdjevati. Vendar pa mu naravnost tega nikakor ne morem odobravati. Kakor sem uže rekel, pred solnčnim vzhodom mora biti grozdje rosno, celi dan pa — ne! Ono toploto pa, katero prepih po omenjenih ulicah mej trtnimi vrstami zniža, nadomestujemo pa s tem, da solnčnim žarkom z umetnostjo ukazujemo krepkeje ogrevati grozdje in tla pod njim. To pa je le mogoče, ako imamo mej trto — ulice, po katerih solnčni žarki najlože dohajajo tik tal okoli grozdja. Vojni sovražnik tačas najlože uspešno strelja, ko je na kacam griči. Od tod žvižgajo krogle v dolino na ljutega sovražnika, da se je nadejati zmage. Baš tako ima tudi solnce tačas največ moči do zemlje, ko se najvišje nahaja na obzoru. To je o poludne. Zdaj se najmenje raztresajo solnčni žarki ter vstric pritiskajo na

zemeljno kroglo; te poldanske ugodne trenutke dejmo uporabljati zlatega bogatina! Da pa vrsta vrste, trta trte ne zaslanja te najvažnejše poldanske trenutke pred solnčnimi žarki, sklepati ter priznavati torej moramo, da morajo biti trtne vrste naravnost od severa proti jugu (proti poldanskej strani) obrnene. Le po taci ulicah se morejo solnčni žarki z vso močjo zaganjati mej vso trto, da ogrevajo vse grozdje in tla pod njim, da soni gorkota od zemlje v sad žlahtne trtne rastline.

Brezumno sade premnogi trto po novem načinu, ker trtne vrste le po legi svojega vinograda uravnavajo, in mislijo da namen tega sajenja je le lepota in pa lažje obdelavanje, glavni smoter ter dobiček tega načina pa jim je — tretje oko v glavi! Prijatelj! pomni torej, da ureduješ vrste po gorici v tisto mer, v katero pada drevesna senca baš o poludne, če tudi ima tvoj vinograd ali jutranjo ali pa večerno lego. Pri tacem početju ne bodimo „opice“, ampak umeti nam je treba stvar!

Ako torej hočemo kmetovalci blagoslov „od zgoraj“ (to je od solnca), najboljši „paternošter“ nam bode vsakako v tem oziru — zdrava naravna pamet, ki presega vse ceremonije, ki se opirajo na nevednost!

Nova postava o zemljiščnih knjigah za Kranjsko.

(Konec.)

3. Kako je postopati, kadar se napravljajo zemljiške knjige.

e. Spisovanje zemljeknjižnih vložkov.

§. 28. Ko so končane obravnave po ugovorih zoper posestne pôle, je pisma, tikajoča se deželno-knjižnih nepremičnin, predložiti predsedniku deželne sodnije v Ljubljani, vsa druga pisma pa predsedniku sodnije prve stopnje, v čegar okraju leži tista katastrska občina, o kateri se je pozvedevalo, v preskušnjo, ali se je postopalo pri pozvedovanju po postavah. Ako se zapazijo manjkljivosti, se morajo odpraviti po pripravnih naravnah, in če je treba, so vpeljati nove pozvedbe. Pisma, katera se poznajo, da so v redu ali katera so popravljena, je pošiljati potem sodniji, katera je poklicana, voditi zemljiške knjige, da ona sestavi zemljeknjižne vložke. Zemljeknjižni vložek o kakem deželno-knjižnem telu, katerega deli se nahajajo v več ko eni katastrski občini,

je sestaviti še le tedaj, ko dojdejo vse posestne pôle, katere obsegajo dele tega deželno-knjižnega tela.

§. 29. Zemljeknjižne vložke je napravljati po določbah te postave, ter je prenesti v iste zapopadek posestnih pôl. Moči je pa posestne pôle, katere so sestavljene v obliki zemljeknjižnih vložkov, rabiti kot take, ako se vjemajo vpisi z določbami o zapopadku listov zemljeknjižnih vložkov. Pod enakimi pogoji morejo tudi zemljeknjižni izpiski, kateri zastopajo glavne knjige, ali njih deli nadomestovati zemlje-knjižne vložke, katere je na novo sestaviti, ali teh vložkov posamne liste.

§. 30. V zemljeknjižne vložke tistih nepremičnin, katere so bile dozdej vpisane v zemljiški knjigi, se morajo prenesti zemljeknjižni vpisi tikajoči se teh nepremičnin, kateri se po svojem predmetu vjemajo s splošno zemljeknjižno postavo. Prenašanje že izbranih vpisov je pa opustiti. Tako isto je opustiti prenašanje vseh privatnih terjatev, pri katerih nastopijo pogoji vmrtvenja (amortizovanja), ako dolžnik v obroku, ki se mu ima odločiti na najmanj 14 dni, prosi, da se terjatve ne prenesejo.

§. 31. Vložek za nedeželno-zemljeknjižna tela, katerih deli leže v več katastrskih občinah, je vpisati v zemljiška knjigo tiste katastrske občine, v kateri se nahaja glavni del; in ako bi bila o tem dvomba, je izjava posestnika odločilna. O vseh, v kaki katastrski občini nahajajočih se nepremičninah, ki spadajo k zemljeknjižnim telom, katera niso zapopadena v zemljiški knjigi te občine, je sestaviti kazalo in to položiti v zemljiško knjigo. V tem kazalu je zaznamovati zemljeknjižne vložke, h katerim spadajo one nepremičnine. V tem smislu je ravnati, ako se potem, ko so se že napravile zemljiške knjige, učini, da se zloži več zemljeknjižnih tel v eno. Taka zložitve, naj se že razteza čez enega ali več sodnijskih okrajev, se pa ne sme izvršiti pred pretekom obroka določenega po postavi od 25. julija 1871 drž. zak. št. 96 za napoved obremenilnih pravic.

§. 32. Kadar so obravnave postopanja, katere je vpeljati po postavi od 25. julija 1871 drž. zak. 96, dognane, in se je, kakor je to morebiti ukazala viša deželna sodnija na podlagi §. 18 une postave, izvršil prenos starih bremen, tedaj se morajo zemljeknjižni vložki, katere je zložiti v eno glavno knjigo, preskrbeti z zaporednimi številkami, kolikor se nij to že storilo, in jih v primernem številu zvezati. Vsak zvezek je zaznamovati z

zaporednimi številkami, ter mora sodniški predstojnik zapisati število strani na prvem listu, se podpisati in uradni pečat zraven pritisniti.

f. Kako se hranijo pisma o napravljani.

§. 33. Pisma o napravljani zemljiških knjig se ohranijo pri tistih sodnijah, katere imajo te knjige voditi.

4. Kaj imajo občine priskrbeti.

§. 34. Občine imajo priskrbeti pisarniška prostorja za uradne obravnave, jih vzdrževati v spodobnem stanu, ter skrbeti, ako je treba, za kurjavo in podporo uradnega delovanja.

5. Kako je postopati, kadar se zemljiške knjige dopolnjuje ali v drugo napravljajo?

§. 35. Določbe o postopanju pri napravljani zemljiških knjig je tudi tedaj v tem smislu rabiti, kadar je pozneje zemljiška knjiga po vpisu kake nepremičnine, katera še nje vpisana v nobeni zemljiški knjigi, dopolniti, ali kadar je cela glavna knjiga ali nekoliko te knjige zopet napraviti zato, ker se je izgubila, ali nje za rabo.

6. Kedaj pride ta postava v moč in kdo jo izvršuje?

§. 36. Ta postava pride v moč na dan razglasenja.

§. 37. Zvršiti se ta postava naroča pravosodnemu ministru, kateri ima v ta namen potrebne izvršilne naredbe izdati.

Na Dunaju dné 25. mārca 1874.

Franc Jožef m. p.

Glaser m. p.

Razne stvari.

* (Ogerski minister) Trefort je bil šel na Nemško učenjakov in profesorjev za vseučilišče iskat. A ker Magjari vse druge jezike zaničujejo „N. fr. Pr.“ odsvetuje nemškemu profesorjem v Magjarijo iti, ker bi se jim precej vrata pokazala, ko bi le pšenica nekaj let dobro cvela in bi se magjarski globus dobro zavedel. Resnica, le da privrženi „N. Fr. Pr.“ sami niso nič boljši kot Magjari.

* (Izreki o smrti.) O smrti ali o umiranju ima jezik toliko izrekov ali izrazov, da se more za vsak stan poseben izraz upotrebljevati. Uljudni človek je svetu rekel „z bogom“, trgovec in krčmar sta svoj račun končala, dete je med angele vzeto, prižigalec pouličnih svetilnic je luč ugasnena,

trudni se je k pokoju vlegel, ponočnemu čuvaju je zadnja ura odbila, ladjar je privozil se v luko, zaspanec je oči zatisnil, kosec je v travo ugriznil, brbljač je utihnil; grobar je v jamo pal, pivec leži v zadnjih potezih, urarju je zadnja ura odbila, nesrečnej je svoj zadnji izdihljaj izdihnil, potnik je v svojo domovino prišel, tekavcu so parce nit življenja odrezale, godcu je sapo zaprlo, zdravnika zobje več ne bole, apotekarju nobena žavba več ne pomaga, piščalec iz zadnje luknje piska, jud sedi v Abrahamovem naročju, plemenitaš se je k svojim očetom in pradedom preselil, radovednežu je smrt oči zatisnila, perica je izvila, general je šel k veliki vojski, strežaj je odšel h gospodu, vojak je zadnji boj bil, preklinjalec je svet blagoslovil, mesar je šel po potu vsega mesa, — a vsi so mrtvi.

* (Kratek odgovor.) Nek francoski inženjer se je peljal zdaj enkrat na nemški ladiji. Ko ogleda mašino, reče kapetanu: „Vaša mašina je zelo slaba“. Ta mu odgovori: „Da gospod“. Inženjer potem: „Koliko časa jo pa mislite še imeti“. Kapetan: „Da počti“.

Tržna poročila.

Z Dunaja 23. maja. Privažanje iz Rusije skozi Lvov je precej odjenjalo, pretekli teden pa zaradi poškodovanja železnice popolnem nehalo, tako da je kmalu blaga zmanjkalo, akopram kupcev nje bilo bog vé kako veliko. Cene so se torej lahko vzdržale, tembolj, ker se je tudi iz Trsta in z drugih trgov povišanje cen obznanilo. Pšenice se je prodalo okolo 20.000 colnih centov po cenah preteklega tedna, nekaj tudi po 5 kr. dražje. Najlepša je bila po 8 gl. 40 kr., slabjša po 7 gl. 25 kr. Reži je bilo prav malo na trgu, zato je pa za 10—15 kr. poskočila. Bila je po 4 gl. 90 kr. do 6 gl. 10 kr. Ječmen se je prodajal po 4 gl. 60 kr. do 4 gl. 80 kr., in se ga je 3000 vaganov premeknilo. Koruze so malo iskali, in se je po cenah preteklega tedna lahko dobila. Oves je ogerski urno poskočil v ceni, ker je drugega manjkalo. Podražil se je celo za 35—40 kr. Moka slaba se prodaja po navadnih cenah.

Iz Pešte 23. maja. Pšenice se je prodalo okolo 35.000 centov domače in kakih 60.000 centov tuje; plačevati so jo morali po 5 do 10 kr. dražje, ker je kupovalci nje prav posebno ponujali. Reži se je ogerske le malo ponujalo in se je po 5 gl. 10 do 5 gl. 40 kr. prodajala. Ječmen je od za-

četka tedna dražji bil, pozneje pa se mu je cena znižala in se ga je 15.000 vaganov prodalo po 3 gl. 45—55 kr. Koruza je začetkom tedna podražila se za 10 kr., ker se je je pak veliko pripeljalo, je cena padla. Akoravno so jo kmetje za potrebo zelo kupovali, se je je vendar komaj 30.000 centov prodalo po 3 gl. 50 do 3 gl. 55 kr. Oves je precej od začetka tedna za 10—12 kr. poskočil in je to ceno do konca tedna obdržal. Prodalo se ga je 15.000 vaganov po 2 gl. 70—75 kr. — Proso je bilo po 4 gl. 80 kr.—5 gl., pa je imelo malo kupcev, ravno tako pšeno, ki se je dobivalo po 8 gl. 25 kr.—9 gl. Grah je bil po 6 gl. colni cent, beli fižol po 5 gl.—5 gl. 50 kr., konoplje za seme po 4 gl. 50 kr. Krompirja se je več prodalo, kakor po navadi, in je bil po 2 gl. 30—70 kr. — Loj je

bil po 25—26 gl. Špeh po 37—38 gl.; prekajeni po 39—42 gl., ameriksanski po 33 do 34 gl. Volne se je prodalo ta teden 400 centov.

Tržne cene.

V Ljubljani 27. maja 1874.

Pšenica 7 gl. 20 kr.; — rež 5 gl. — kr.; — ječmen 4 gld. 30 kr.; — oves 3 gl. 10 kr.; — ajda 4 gl. 90 kr.; — prosó 5 gl. — kr.; — koruza 5 gl. 10 kr.; — krompir 3 gl. 40 kr.; — fižol 6 gl. 80 kr.; — masla funt — gl. 54 kr.; — mast — gl. 42 kr.; — špeh frišen — gl. 44 kr.; — špeh povojen — gl. 42 kr.; — jajce po 1 $\frac{1}{2}$ kr.; — mleka bokal 10 kr.; govedine funt 30 kr.; — toletine funt 28 kr.; — svinjsko meso, funt 36 kr.; — sena cent 1 gld. — kr.; — slame cent — gl. 70 kr.; — drva trda 6 gld. 80 kr.; — mehka 4 gl. 80 kr.

Loterijske srečke:

V Trstu: 24. maja: 72. 74. 54. 3. 86.

V ces. kralj. avstrijski državi od visokega ministerstva notranjih zadev koncesijonirano

Nemško transatlantiško parobrodno društvo „Adler-Linie“ v Hamburgu.

Neposrednje vožnje iz Hamburga v Novi Jork brez zamude v ladostajah na železnih nemških, velikih parobrodih po 3600 ton in 3000 konjske moči:

„Goethe“ dne 14. maja

„Schiller“ dne 11. junija

„Lessing“ „ 28. „

„Herder“ „ 25. „

in dalje vsak 14 dan v četrtek.

Vožne cene: 1 kajuta 165 pruskih tolarjev

2 „ 100 „

V osredji 45 „

Natančnejša izvestja dajejo se pri

(16—1)

Vodstvu v Hamburgu, bei St. Annen 4, kakor tudi pri glavnem zastopniku v Trstu: Viktoru žl. John, in pri zastopniku v Ljubljani: Karolu Achtschinu.

Odprtje nove prodajalnice.

Naznanjujem slavnemu občinstvu, da sem odprl novo

prodajalnico specerijskega blaga

v gosp. Heiman-ovi hiši šte. 234 na glavnem trgu, kjer bodem svojim častitim obiskovalcem z dobrim in cenim blagom postregel.

Ob enem izrekam srčno zahvalo za mi do zdaj skazano zaupanje in prosim, isto meni tudi za naprej obraniti.

S spoštovanjem

Anton Vicič,

na glavnem trgu, šte. 234 v Ljubljani.

(15—2)